

30.01.2023

Asia/14

§ 58

V 15.2.2023, Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite kasvis- ja vegaaniruoan osuuden lisäämisestä kesän leikkipuistoruokailussa

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta valtuutettu esittävät aloitteessaan kasvis- ja vegaaniruoan osuuden lisäämistä kesän leikkipuistoruokailussa, jotta yhä useampi lapsi pääsisi päivittäin osallistumaan ruokailuun.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla samalla kun päätetään leikkipuistojen kesätoiminnasta. Leikkipuistoruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi suhtaudutaan myönteisesti ympäristövaikutukset ja ruokailutottumukset huomioon ottaen. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuonna asiakastoiveiden mukaisesti. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkas-

30.01.2023

Asia/14

tellaan vuosittain toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä. Ruokalistaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Asiasta on saatu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.1.2023

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta ehdotti aloitteessaan, että leikkipuistoruokailussa tulisi lisätä kasvis- ja vegaaniruokia.

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia

edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2022 leikkipuistoissa ruokaili yhteensä alle kouluikäisiä lapsia 56933 ja kouluikäisiä lapsia 64340, yhteensä ruokailijoita oli 121273.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä ja ruokalistaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Samoin ruokalistalle on tuotu enemmän kala- ja kanaruokia ja vastaavasti poistettu punaista lihaa sisältäviä ruokalajeja. Esimerkiksi kesäruokailussa 2019 kasvisruokapäiviä oli kesällä 9 kertaa eli kerran viikossa, joista kaksi oli vegaanisia. Kesäruokailussa 2022 kasvisruokapäiviä oli 10 viikon aikana 14 kertaa, joista 11 oli vegaanisia. Kesäruokalistan 2022 ruoista 30 % oli kasvisruokia ja 70 % jakautui kala-, kana- ja liharuokien kesken.

Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle pohjautuen seurantatilastoihin. Seurantatilastoista on huomattavissa kasvis- ja vegaaniruokapäivänä olevan vähemmän kävijöitä kuin vastaavasti, jos tarjolla on kala-, kana- tai lihapohjainen ruoka. Esimerkiksi kalakeittopäivinä ruokailijoita on ollut noin 3000 ja kasviskeittopäivinä noin 2000. Myös päiväkotijä ja kouluruokailussa kasvis- ja vegaaniruokailijoiden osuudet ovat vielä suhteellisen pienet verrattuna muihin ruokailijoihin.

Tilastojen pohjalta kasvis- ja vegaaniruokapäivänä hävikkiä on syntynyt 15-20 % enemmän kuin niinä päivinä, jolloin on ollut tarjolla esimerkiksi kalakeitto tai italianpata. Leikkipuistoissa seurataan aktiivisesti kävijämääriä sekä ruokameneä ja hävikkiä. Pitkän kokemuksen ja seurantatilastojen pohjalta kokonaisruokahävikkiä on saatu vähennettyä.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin keskuskeittiössä Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu leikkipuistojen päivän ruoka, jonka yhteismäärä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Toimitettavan kuumen ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä/leikkipuisto. Puistoruokailun luonne antaa tarjottavalle ruoalle omat vaatimukset. Leikkipuistoruokailu tapahtuu ulkona ja puisto-olosuhteissa. Ruoka toimitetaan leikkipuistoihin kuumana lämpöastioissa, joista se jaetaan ruokailijoille. Ruoan tulee olla koostumukseltaan keittoa tai pataruokaa, jotta sen tarjoilu onnistuu. On haastavaa löytää vaihtelevia puistoruokailun tarjoiluun ja kuljetukseen sopivia kasvis- ja vegaaniruokia, jotka olisivat maistuvia lapsille ja koululaisille. Palvelukeskus Helsinki tekee kehitystyötä uusien kasvis- ja vegaanireseptien kehittämisessä uusien

30.01.2023

Asia/14

tuotteiden saamiseksi ruokalistoille. Kesän 2023 kesäruokailun suunnittelu käynnistyy toimialalla yhteistyössä Palvelukeskuksen kanssa alkuvuodesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuis-
toruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi huomioiden ympäristövaikutukset ja muuttuvat ruokailutottumukset.

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi